

Jaarverslag 2012

Stichting VERHALIS

Inhoudsopgave

Verbeelden - voorwoord van de voorzitter	3
Over Verhalis	4
Activiteitenverslag 2012	4
SERVITIUM CHRISTI	4
HIER WAS BERTRAM	5
BRABANTSE KLOOSTERVERHALEN	5
GELUK OP 13	6
Vertoningen en publicaties	7
Subsidiënten, sponsoren en partners	7
Vooruitblik 2013	8
DE JULIAANTJES	8
GELUK OP 13	8
NIEUWE SAMENWERKINGSPROJECTEN	8

Verbeelden

Bij de bestuursvergaderingen van Verhalis valt de uitspraak regelmatig: “Dit is een echt Verhalisproject”. Meestal gaat het dan om een onderwerp waarbij de makers van Verhalis een persoonlijk verhaal maken over erfgoed. Zo’n verhaal krijgt een gezicht doordat het verteld wordt door personen die er zelf bij waren. Onze Kloosterverhalen blijven hierbij een sterke troef. In dit Activiteitenoverzicht komen ook verhalen over het heden, bijvoorbeeld het project ‘Geluk op 13’, aan bod. Op het eerste oog minder typische Verhalisprojecten, die bij nadere beschouwing echter heel terecht verteld worden door Verhalis.

In 2012 was veel van Verhalis te zien op de landelijke televisie, op regionale zenders en in diverse filmtheaters. Een absoluut hoogtepunt was de première van ‘Hier was Bertram’ in Kamp Vught, in de aanwezigheid van nabestaanden van de joodse Tilburger Bertram Polak.

De producties van Verhalis en de uitzendingen zijn in belangrijke mate mogelijk gemaakt door onze opdrachtgevers, onze subsidiënten, sponsors en samenwerkingspartners.

Verhalis koestert zich hiermee in een omgeving die de stichting in staat stelt verhalen te verbeelden die anders niet verteld zouden worden, en die de makers inspireert het beste uit zichzelf te halen.

Veel meer over de onderwerpen uit het Activiteitenoverzicht 2012 vindt u op onze website www.verhalis.nl.

Thomas Heesters

Huidig voorzitter

Over Verhalis

In juli 2008 werd stichting Verhalis opgericht door filmmakers Jeroen Neus en Carine van Vugt. Verhalis was vooral bedoeld als paraplu om onder samen te werken vanuit hun gedeelde passie. De stichting stelde zich ten doel om kleurrijke, inspirerende (levens)-verhalen te verzamelen en hierbij te zoeken naar nieuwe manieren om deze verhalen te vertellen.

Inmiddels bestaat de stichting vijf jaar. Er zijn diverse bijzondere projecten gerealiseerd, waaronder de documentaireserie Kloosterverhalen en een erfgoedgame over de Tachtigjarige oorlog in Breda. De stichting heeft de potentie om te groeien, maar de oprichters lopen tegen grenzen aan. Tijd en middelen om de groei te realiseren ontbreken.

Naar aanleiding van een brainstorm met oprichters en bestuur is eind 2012 besloten op zoek te gaan naar een zakelijk leider die de ambities voor de komende jaren kan formuleren en helpen realiseren. Deze zakelijk leider is gevonden in de persoon van Meike van Zandvoort. Zij zal in 2013 starten met het formuleren en realiseren van nieuwe doelstellingen voor de stichting.

Het bestuur bestond in 2012 uit:

Wim Kievits, voorzitter

Agnes Vugts, penningmeester

Arnoud-Jan Bijsterveld

Thomas Heesters

Activiteitenverslag 2012

In 2012 is Verhalis verhuisd van Villa Media in Tilburg naar het AVhuis in Breda. Verder kreeg Verhalis vrijwilliger Riet van de Camp een baan bij Stichting Leergeld en nam daarom afscheid van Verhalis als vrijwilliger. In 2012 ondernam Stichting Verhalis de volgende activiteiten:

SERVITIUM CHRISTI

Het project Servitium Christi werd in 2012 afgerond. Naar aanleiding van de serie Kloosterverhalen kwam in 2009 vanuit de vrouwen van het seculiere instituut Servitium Christi het verzoek om een vorm te zoeken voor hun geschiedenis. Het beschikbare budget bleek te klein om een film over hen te maken. Carine van Vugt heeft tijdens hun halfjaarlijkse bezinningsweken samen met hen naar hun eigen persoonlijke verhalen gekeken: wat waren hun inspiratiebronnen, hun drijfveren en welke uitdagingen kwamen ze tegen op hun pad?

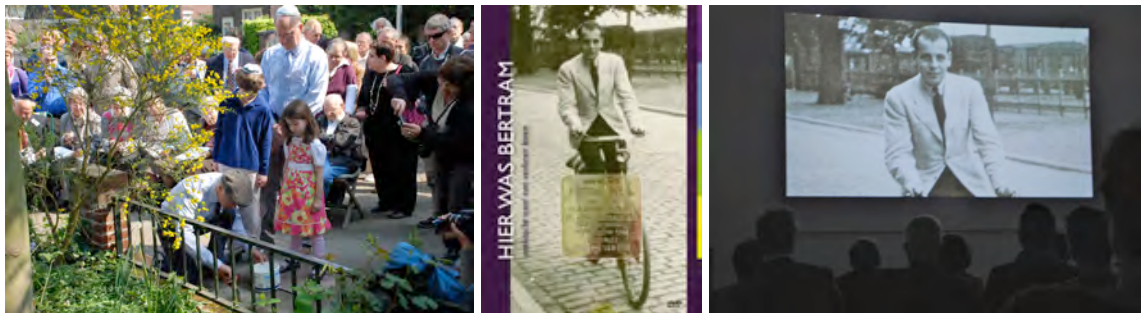
Vervolgens is in 2011 i.s.m. Franneke Hoeks gewerkt aan een serie door henzelf geschreven teksten aan de hand van thema's die het verhaal van deze vrouwen recht doen. Uiteindelijk is dit materiaal vormgegeven in een boekje dat bij hun 60-jarig jubileum in maart 2012 uitgereikt is aan de betrokkenen en in hun netwerk is verspreid.

HIER WAS BERTRAM

Op 29 april 2011 is voor het huis van historicus prof. dr. Arnoud-Jan Bijsterveld een struikelsteen geplaatst voor Bertram Polak, die daar met zijn familie woonde tot mei 1940 en die 2 jaar later in Auschwitz werd vermoord. Arnoud-Jan Bijsterveld vroeg Verhalis opnames te maken van de twee dagen dat familieleden van Bertram in Tilburg waren om de ceremonie van de plaatsing van de struikelsteen bij te wonen.

Deze opnames zijn gefinancierd door de Stichting Leerstoel Cultuur in Brabant. In de maanden daarna hebben we subsidie gezocht om deze beelden te verwerken in een documentaire over de zoektocht van Arnoud-Jan Bijsterveld naar de geschiedenis van deze familie die zijn huis heeft gebouwd. Een deel van het geld is via crowdfunding door 200 mensen van over de hele wereld bijeengebracht. Dit resulteerde in een documentaire van 28 min. waarin Arnoud-Jan wordt gevolgd op zijn zoektocht naar het complete verhaal achter de moord op Bertram Polak. De film ging in april 2012 in première in Kamp Vught. Omroep Brabant heeft de film in 2012 tweemaal uitgezonden.

De film werd tweemaal vertoond in de Filmfoyer in Tilburg en in het kader van de Kristalnacht-herdenking in Chassé in Breda.

BRABANTSE KLOOSTERVERHALEN

De in 2008 gestarte reeks Kloosterverhalen blijft groeien. In 2011 zijn er onder meer 16 nieuwe verhalen bijgekomen in het kader van de documentaire workshop kloosterverhalen. Deze serie ging eind november 2011 in première, delen ervan werden in 2012 vertoond in de Tilburgse Filmfoyer en in de Verkadefabriek in Den Bosch.

In december 2011 hebben we in Kameroen een broeder van de H. Geest gefilmd die daar al 50 jaar werkzaam is als aannemer. Deze opnames zijn in 2012 verwerkt tot een kloosterverhaal.

In 2009 heeft Verhalis voor het ministerie van VWS, in het kader van het project 'Getuigen

Verhalen, een serie interviews opgenomen met zusters van liefde over hun herinneringen aan het kloosterleven tijdens de Tweede Wereldoorlog. Twee van de interviews uit deze serie, *'de Verstoorde Orde'*, zijn in 2012 door Roos Breukel en Josefien van Kooten verwerkt tot korte films van ± 10 minuten. De films gaan over het Elisabeth Ziekenhuis in Tilburg en het St. Joseph Ziekenhuis in Venlo. Beide films zijn vertoond in de Tilburgse Filmfoyer en het Bredase Chassé Cinema.

Omroep Brabant heeft de serie Kloosterverhalen op 11, 18 en 25 november 2012 uitgezonden. Katholiek Nederland TV van de RKK heeft in 2012 vier films uit deze serie aangekocht en uitgezonden.

GELUK OP 13

In samenwerking met ROC Tilburg School voor Welzijn en Omroep Brabant produceert Verhalis het project 'Geluk op 13'. Een grootschalig fotoproject rondom het jaar 2013 in Tilburg, de stad met kengetal 013.

80 scholieren van het ROC gaan in 2013 langs alle huisnummers 13 om de bewoners te vragen naar een geluksmoment. Ze maken van hen een foto in hun deuropening naast het huisnummer 13 met een voorwerp dat hun geluksmoment symboliseert. Al deze foto's zullen in de zomer van 2013 tentoongesteld worden op levensgroot formaat in de binnenstad van Tilburg.

Vertoningen en publicaties

- Omroep Brabant zond in 2012 tweemaal *'Hier was Bertram'* uit.
- Op 3 zondagen in november zond Omroep Brabant de serie Brabantse Kloosterverhalen uit.
- Katholiek Nederland TV van de RKK zond 4 kloosterverhalen uit.
- Chassé Cinema in Breda en de Filmfoyer in Tilburg vertoonden *'Hier was Bertram'* samen met twee kloosterverhalen over de oorlogstijd uit de serie *'de Verstoorde Orde'*.
- Tijdens een symposium voor missiecongregaties werden in de Verkadefabriek in 's-Hertogenbosch enkele aan missie gerelateerde kloosterverhalen vertoond.
- Tijdens een bijeenkomst van het NIM (Nederlands Instituut voor Missiewetenschappen) werden enkele kloosterverhalen vertoond.
- De twee films over Maria Pinas, *'Maria Pinas, van de Cottica naar de stad'* en *'Maria Pinas, de Cotticarivier Suriname'*, werden door het Stadsmuseum vertoond in Tilburg Noord.
- In december verscheen het boek *'Bewogen Missie. Het gebruik van het medium film door Nederlandse kloostergemeenschappen'* van de Stichting Echo met een artikel van Carine van Vugt: *'Intenties en dilemma's'* over de dilemma's van de filmmakers van de Kloosterverhalen rondom de actualiteit van het seksueel misbruik binnen de katholieke kerk.
- BN de Stem publiceerde een artikel onder de titel: *'Met persoonlijk verhaal blijft historie levend'* over de werkwijze van Verhalis n.a.v. de vertoningen in Chassé Cinema.

In april organiseerden Erfgoed Brabant en de Stichting Brabants Heem, in samenwerking met de Leerstoel Cultuur in Brabant en Stichting Verhalis de cursus *'Herinnering, trauma en identiteit: levensverhalen in tekst en beeld'*, een cursus in vier avonden over levensgeschiedenissen voor heemkundigen en andere geïnteresseerden.

Prof. Dr. Arnoud-Jan Bijsterveld legde aan de hand van de film *'Hier was Bertram'* uit waarom struikelstenen belangrijke elementen zijn in het verwezenlijken van een gezamenlijke geschiedenis en identiteit.

Carine van Vugt liet aan de hand van enkele Kloosterverhalen zien hoe snel begrippen uit het kloosterleven in de vergetelheid raken en hoe urgent het is de levensverhalen van kloosterlingen vast te leggen.

Subsidiënten, Sponsors en Partners

In 2012 ontving Verhalis subsidie en steun van:

- Provincie Noord Brabant
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Stadsmuseum Tilburg
- Leerstoel Cultuur in Brabant
- Brabants Heem
- Stichting Delafonds
- Lumineus
- 200 particulieren via crowdfunding

Vooruitblik 2013

DE JULIAANTJES

De zusters van de H. Juliana van Falconieri, in de volksmond 'de Juliaantjes', hebben tot in de jaren '60 – '70 gewerkt als kraamverzorgsters bij arme gezinnen. Van de in totaal 90 zusters die er ooit zijn ingetreden leven er nu nog 13, verspreid over Nederland. Hun bestuur wil graag ter gelegenheid van hun 95-jarig bestaan een document laten maken over deze bijzondere congregatie. Er zal een boek geschreven worden over hun geschiedenis. Verhalis is gevraagd een filmplan te ontwikkelen. De film zou 'een verbeelding moeten worden in verhalenvorm van (stukjes) van het leven en het werk van de zusters en het leven in de congregatie/in het klooster' zoals de opdracht nu verwoord is.

GELUK OP 13

De fototentoonstelling 'Geluk op 13' zal worden gerealiseerd en er zal een 13-delige TV-serie met dezelfde titel gemaakt worden voor Omroep Brabant.

NIEUWE SAMENWERKINGSPROJECTEN

In 2012 zal er samen met de nieuwe zakelijk leider Meike van Zandvoort gewerkt worden aan de ontwikkeling van nieuwe projecten waarin Verhalis wil samenwerken met de Provincie Noord Brabant en Erfgoed Brabant om een aantal ideeën te verwezenlijken rondom het thema 'de Dodendraad' en religieuze erfgoedroutes.